

GAZETA TEATRALNA

TEATR
ŻERŃSKI
W KIELCACH

140
lat Teatru
w Kielcach

2

KIELECKI

MIĘDZYNARODOWY

FESTIWAL TEATRALNY

NR 77

PAŹDZIERNIK 2019

DYREKTOR
MICHAŁ KOTAŃSKI

2nd Kielce International
Theatre Festival

TO, CO WAŻNE

fol. Bartek Warzecha

MARCIN ZAWADA

selekcjoner
2. Kieleckiego
Międzynarodowego
Festiwalu Teatralnego

Ten festiwal nie ma jednego tematu. Zamiast go wymyślać i szukać zgodnych z nim spektakli, poszliśmy inną drogą – wybraliśmy przedstawienia, które nam się podobają i które wydają się nam ważne. Mamy nadzieję, że podzielicie Państwo nasz gust.

Tytuły zaprezentowane na 2. Kieleckim Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym są różne, tak jak różnorodne były ostatnie teatralne sezony. Mimo to uważny widz dostrzeże, że mają swoje miejsca wspólne. Podpowiadamy dwa najprostsze tropy. Odys z „Iliady” tuła się, by wreszcie wrócić do domu. Bohaterka „Zapisków z wygnania” błąka się, gdyż została brutalnie wyrzucona z miejsca, gdzie się urodziła i wrażała. Z kolei bohaterki „Być jak Beata” oraz „Bądź taka, nie bądź taka” łączy fakt, że są kultowymi wokalistkami, których szczyt kariery przypadł na lata 80.

Na jedno z tych przedstawień chcielibyśmy zwrócić Państwa szczególną uwagę. Kiedy na jednym z festiwali po raz pierwszy zobaczyliśmy „Iliadę”, koprodukcję trzech słoweńskich teatrów, porwała nas muzyczna aura tego przedstawienia. Po spektaklu do owacji na stojąco równocześnie podnieśli się krytycy, reżyserzy i widzowie – grupy o zazwyczaj odmiennych poglądach na teatralną estetykę. Ten rzadki widok utwierdził nas w przekonaniu, że warto polskim widzom pokazać „Iliadę” raz jeszcze. Deszcz nagród i lista scen, na których spektakl ten pokazywano, jest niezwykle imponująca, a jego reżyser, Jernej Lorenci jest dziś jednym z najważniejszych twórców europejskiego teatru. Warto dodać, że w jego przedstawieniu historia zawarta w dziele Homera nabiera zaskakująco współczesnego wymiaru.

Historia, tyle że znacznie nam bliższa, jest również tematem uhonorowanego wieloma nagrodami monodramu Krystyny Jandy. Bolesna opowieść wypędzonej Żydówki musi zabrzmieć w Kielcach szczególnie przejmująco.

Na koniec celowo zostawiamy spektakl tańca współczesnego, który do Kielc przyjedzie z Hiszpanii. Od lat taniec pojawia się w repertuarach festiwali teatralnych, wzbogacając ich ofertę i osławiając widza z nowymi środkami wyrazu. Mamy nadzieję, że tak stanie się i tym razem.

MARCIN ZAWADA

Ukończył teatrologię na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Jest zastępcą dyrektora w Teatrze Syrena w Warszawie. W latach 2009–2015 prowadził Międzynarodowy Festiwal Teatralny *Demoludy* w Olsztynie selekcjonując przedstawienia z teatrów byłego Bloku Wschodniego. W sezonie 2011/12 był członkiem komisji artystycznej Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej, a w 2015 roku jurorem w programie Teatr Polska. W 2016 roku był selekcjonerem Festiwalu Kontakt w Toruniu. Od 2013 roku prowadzi z Jackiem Mikołajczykiem autorski program „Ten cały musical” w Programie Drugim Polskiego Radia.

fol. Paweł Topolski

BĄDŹ TAKA, NIE BĄDŹ TAKA

Teatr im. Ludwika Solskiego z Tarnowa

scenariusz i reżyseria: Joanna Satanowska / **scenografia:** Anna Adamiak / **kostiumy:** Adriana Kustra / **kierownictwo muzyczne:** Maciej Zakrzewski / **autor zdjęć filmowych:** Przemysław Jękosz / **asystent reżysera:** Karolina Gibki / **inspicjent, sufler:** Krystyna Judyma / **obsada:** Karolina Gibki, Jakub Mitoraj / **w filmie wykończonym w spektaklu:** Karolina Gibki, Aleksander Fiałek, Marcin Hyncar, Ireneusz Pastuszek, Tomasz Piasecki, Tomasz Wiśniewski

Jest rok 1984, wytwórnia Rogot współpracująca wówczas z zespołem Maanam wpada na pomysł, aby zagrał on na zjeździe młodzieży komunistycznej w Sali Kongresowej. Gościem specjalnym ma być premier Związku Radzieckiego Nikołaj Ryżkow. Kora musi podjąć decyzję o udziale w koncercie, licząc się z konsekwencjami w przypadku odmowy. Spektakl muzyczny jest synestezją form artystycznych i poszukiwaniem idealnej konstrukcji do przedstawienia historii jednej z najbarwniejszych postaci polskiej muzyki. Świeże aranżacje hitów zespołu Maanam są tłem dla godnej naśladowania postawy niezłomności, bezkompromisowości i konsekwencji w walce z przeciwnościami losu, systemem i politycznymi naciwkami oraz własnymi słabościami. Scenariusz spektaklu powstał na podstawie książki „Kora, Kora. A planety szaleją” Kamila Sipowicza.

KIEDY? → 22 października

O KTÓREJ? → 19:00

CZAS TRWANIA → 60 min.

JĘZYK → polski

SINESTESIA

Iron Skulls Co z Hiszpanii

reżyseria i choreografia: Iron Skulls Co / **obsada:** Luis Muñoz, Facundo Martin, Adrián Vega, Moisés „Moe”, Héctor Plaza „Buba” & Diego Garrido / **światła:** Petar Tanev

„Sinestesia” to historia o ocalałych w postapokaliptycznej rzeczywistości. W spektaklu hip-hop, akrobatyka i współczesne formy taneczne łączą się, tworząc język, w którym granica między człowiekiem a zwierzęciem jest zatarta, zapraszając widza do gry zaburzonych zmysłów. Członkowie zespołu tanecznego pochodzą z różnych środowisk i czerpią inspirację z rozmaitych dyscyplin, w tym sztuk walki, produkcji muzycznej, wzornictwa i mody. Ta eklektyczna mieszanka wpływów nadaje grupie charakterystyczny styl, a bogaty wkład innych dyscyplin daje możliwość kreatywnego odkrywania i wiedzę niezbędną do realizacji coraz bardziej ambitnych przedsięwzięć.

Nagrody:

I miejsce w I Konkursie Scenicznym Tańców Miejskich Certamen Hop
Nagroda publiczności na Międzynarodowych XXVII Targach Teatralnych i Tanecznych, Huesca

Najlepszy debiutujący zespół taneczny na Targach Sztuk Ulicznych UMORE AZOKA

Nagroda HIP-HOP w Międzynarodowym Konkursie Choreografii, Burgos – Nowy York

Nagroda Publiczności na Festiwalu Dziesięciu Zmysłów, Walencja

KIEDY? → 23 października

O KTÓREJ? → 19:00

CZAS TRWANIA → ok. 50 min.

JĘZYK → spektakl taneczny

foto Monika Stolarzka

BYĆ JAK BEATA

Teatr Współczesny ze Szczecina

pomysł: Piotr Domalewski / **scenariusz:** Piotr Domalewski, Żeliszław Żeliszławski / **dramaturgia:** Żeliszław Żeliszławski / **reżyseria:** Magda Miklasz / **aranżacje muzyczne i przygotowanie wokalne:** Tomasz Lewandowski / **scenografia:** Mirek Kaczmarek / **kostiumy:** Hanka Podraza / **wideo:** Kamila Paradowska / **reżyseria światła:** Piotr Nykowski / **charakteryzacja:** Sylwia Kaźmierowska-Kowalik / **asystent reżysera:** Magdalena Wrani-Stachowska / **obsada:** Maria Dąbrowska, Magdalena Wrani-Stachowska, Arkadiusz Buszko, Maciej Litkowski oraz Jacek Piątkowski, Tomasz Stępień i Bartłomiej Makuła, ze specjalnym udziałem Katarzyny Kossak / **muzyka na żywo:** Tomasz Lewandowski (instrumenty klawiszowe), Paweł Rozmarynowski (bas, moog), Waldemar Zieliński (gitara), Kuba Fiszer (perkusja)

Muzyczne show, jakiego jeszcze nie było! Spektakl, który wzruszył i rozbawił do łez samą Beatę Kozidrak. Zachwyt publiczności budzą aranżacje hitów Bajmu i prze zabawne kreacje aktorskie, nadające im nowe, często zaskakujące znaczenie. W teatrze wszystko jest możliwe, nawet najbardziej niepozorny emerytowany policjant, zakonniczka czy właściciel bistra z kebabem mogą „być jak Beata”. Twórcy przedstawienia postanowili pokazać historię młodej dziewczyny, mieszkanki Lublina, która staje się jedną z najpopularniejszych wokalistek w kraju. Widowisko jest muzyczną podróżą przez największe przeboje oraz mniej znane utwory z 40-letniej historii grupy Bajm i jej wokalistki – Beaty Kozidrak.

KIEDY? → 25 października

O KTÓREJ? → 19:00

CZAS TRWANIA → 140 min.

JĘZYK → polski

foto David Brock

fot. Peter Uhan / Drama Lj MGL, CD.

ZAPISKI Z WYGNANIA

na podstawie wspomnień Sabiny Baral

Teatr Polonia z Warszawy

adaptacja: Magda Umer i Krystyna Janda / **reżyseria:** Magda Umer /
opracowanie i kierownictwo muzyczne: Janusz Bogacki / **realizacja**
dźwięku: Michał Cacko / **projekcje:** Radosław Grabski / **producent**
wykonawczy i asystentka reżysera: Ewa Ratkowska / **obsada:**
Krystyna Janda, Janusz Bogacki z zespołem muzycznym w składzie:
Tomasz Bogacki (gitara), Mateusz Dobosz/Paweł Pańta (kontrabas),
Bogdan Kulik (perkusja), Marek Zebura (skrzypce)

„Zapiski z wygnania” to bardzo osobiste wspomnienia Sabiny Baral – polskiej Żydówki, która jako zaledwie 20-letnia dziewczyna, opuszcza Polskę wraz z rodzicami w marcu 1968 roku. Księżkę na potrzeby teatru zaadaptowały Krystyna Janda i Magda Umer. W ciemnej przestrzeni scenicznej stajemy oko w oko z aktorką i jej emocjami. Towarzyszy jej jedynie kilkuosobowy zespół muzyczny. Wstrząsające słowa padające ze sceny tną ciszę jak szpilety: „Ile cierpienia można znieść, zanim się nie oszaleje? Powychodzili z lasów, z dziur w ziemi, z szaf, piwnic i strychów, wyszli półżywi z obozów, wrócili z Syberii i Kazachstanu, do domu, do Polski. A potem, przez następne dwa-dzieścia trzy lata nie wyjechali (...). Chcieli mieszkać tutaj, tu, gdzie się urodzili ich rodzice i gdzie się urodziły ich dzieci – my. Po wojennej gehennie, po latach cierpienia i strachu, mimo wszystko jeszcze raz zadecydowali, że Polska to ich kraj. I tych ludzi po 1968 roku Polska wyrzuciła”.

Nagrody:

Nagroda aktorska w XXIV Ogólnopolskim Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej

Nagroda główna na XVII Festiwalu Prapremier Nie/Podległa w Bydgoszczy
Najlepsza aktorka XXIV Międzynarodowego Festiwalu Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych w Łodzi

Nagroda główna na XIV Festiwalu Polskich Sztuk Współczesnych R@Port w Gdyni

Nagroda publiczności na XIV Festiwalu Polskich Sztuk Współczesnych R@Port w Gdyni

Grand Prix LIX Kaliskich Spotkań Teatralnych

Nagroda Samorządu Województwa Mazowieckiego im. Cypriana Kamila Norwida dla Krystyny Jandy

KIEDY? → 28 października

O KTÓREJ? → 19:00

CZAS TRWANIA → 100 min.

JĘZYK → polski

ILIADA

na podstawie epopei Homera

SNG Drama Ljubljana / Mestno gledališče
Ljubljansko / Cankarjev dom ze Słowenii

tłumaczenie: Anton Sovre / **reżyseria:** Jernej Lorenci / **adaptacja:** Jernej Lorenci, Eva Mahkovic, Matic Starina / **dramaturgia:** Eva Mahkovic, Matic Starina / **scenografia:** Branko Hojnik / **kostiumy:** Belinda Radulović / **muzyka:** Branko Rožman / **światło:** Pascal Mérat / **konsultant językowy:** Tatjana Stanič / **choreografia:** Gregor Luštek / **asystent reżysera:** Gregor Luštek / **asystent kompozytora:** Zvezdana Novaković / **obsada:** Jure Henigman, Nina Ivanišin, Aljaž Jovanović, Gregor Luštek, Marko Mandić, Zvezdana Novaković, Jette Ostan Vejrup, Matej Puc, Blaž Setnikar, Janez Škof, Primož Pirnat, Tina Potočnik Vrhovnik

Sceniczna konstrukcja epopei Homera. Reżyser i twórcy nie zdecydowali się na podjęcie próby wykreowania wizualnego arcydzieła, zamiast tego przy współpracy z względnie niewielką liczbą aktorów (12), postawili na słowo mówione, rytm i daktyliczny heksametr, a także akompaniujące narracji obrazowanie dźwiękiem. Spektakl składa się z dwóch części. W pierwszej adaptacja wiernie podąża za opowieścią Homera, powoli rozciąga przed widzami trzy światy „Iliady”: Greków, Trojan i bogów. W drugim akcie widzimy obrazy rzezi wojny trojańskiej – wszystkie bitwy są podobne, ofiary zawsze pozostają ofiarami i stają się uniwersalnym symbolem – krwawą konsekwencją działań zbrojnych. Obsadę stanowią najlepsi aktorzy Narodowego Teatru Słowenii i Miejskiego Teatru w Lublanie.

Nagrody:

Nagroda POLITYKI za najlepszą reżyserię na XLIX Festiwalu BITEF w Belgradzie

Nagroda publiczności na XLIX Festiwalu BITEF w Belgradzie

Nagroda dla najlepszej aktorki, dla Jette Ostan Vejrup na L Festiwalu Teatralnym Boršnikovosrečanje w Słowenii

Nagroda dla najlepszego zespołu na L Festiwalu Teatralnym Boršnikovosrečanje w Słowenii

Nagroda za reżyserię światła dla Pascala Mérata na L Festiwalu Teatralnym Boršnikovosrečanje w Słowenii

Grand Prix XXIII Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego KONTAKT w Toruniu

Nagroda dziennikarzy i krytyków na XXIII Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym KONTAKT w Toruniu

Nagroda RADIO GRA za najlepszą oprawę dźwiękową dla Branko Rozmana oraz wykonawców spektaklu na XXIII Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym KONTAKT w Toruniu

KIEDY? → 27 października

O KTÓREJ? → 19:00

CZAS TRWANIA → 180 min., jedna przerwa

JĘZYK → słoweński, polskie napisy

fot. Katarzyna Kurali-Sadowska

O KIELECKIM MIĘDZYNARODOWYM FESTIWALU TEATRALNYM PISALI:

2017

„W listopadzie Teatr imienia Stefana Żeromskiego w Kielcach zaprosi na Kielecki Międzynarodowy Festiwal Teatralny – projekt pilotażowy, podczas którego będzie można zobaczyć pięć spektakli. Wszystkie te historie teatralne łączy wspólny mianownik – psychiczne lub fizyczne dysfunkcje ich bohaterów, traumy uniemożliwiające funkcjonowanie w świecie [...]. – Nie są to łatwe tematy, ale forma prezentacji może być zaskakująca [...] – mówi dyrektor festiwalu Marcin Zawada...”

Lidia Cichocka „Echo Dnia” 26.10.2017

„Pilotażowa edycja Kieleckiego Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego już za nami. Dyrektor placówki Michał Kotański ocenia wydarzenie jako udane i ma już następne plany. – Jestem zadowolony, bo publiczność dopisała. [...] Dla nas jest to ważne, bo robimy festiwal dla widzów, nie dla siebie – podsumowuje dyrektor...”

Maciej Wadowski „Gazeta Wyborcza Kielce” 28.11.2017

„Bohaterką ostatniego wieczoru festiwalowego przeglądu Pilot była Agnieszka Przepiórska. To ona wystąpiła w dwóch monodramach „I będą święta” oraz „Tato nie wraca”. To ona przykuła uwagę widzów. Monodramy przygotował ten sam zespół: reżyserował Piotr Ratajczak, tekst napisał Piotr Rowicki. I im należą się brawa. [...] Był to mocny akcent na zakończenie festiwalu, który ciąg dalszy będzie miał w przyszłym roku. Krzepiąca to wiadomość, bo festiwal stał się okazją do spotkania z ciekawymi, społecznie zaangażowanymi spektaklami”.

Lidia Cichocka „Echo Dnia” 28.11.2017

2018

„I Kielecki Międzynarodowy Festiwal Teatralny zainaugurował spektakl „Ceský diplom” z opolskiego Teatru im. Jana Kochanowskiego. Wśród publiczności na sztuce w Teatrze Żeromskiego byli obecni piłkarze Korony Kielce. Kielecki klub i placówka mają bowiem ze sobą współpracować...”

Maciej Wadowski „Gazeta Wyborcza Kielce” 17.10.2018

„Im bliżej końca, tym gorętsze emocje wywołują spektakle I Kieleckiego Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego. [...] O współczesnym świecie i postrzeganiu innych mówi spektakl Doroty Masłowskiej „Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku”. Reżyser Paweł Świątek poradził sobie świetnie z pokazaniem tego, że mimo zmiany dekoracji pozostajemy tacy sami [...]. Poruszeni wychodzili też widzowie spektaklu „My/oni”, który węgierski teatr zaprezentował w sali gimnastycznej Wojewódzkiego Domu Kultury. Zdecydował się na takie otoczenie, by umieścić widzów w dekoracjach pasujących do spektaklu – akcja sztuki opowiada o ataku terrorystycznym w Bieście, w wyniku którego zginęło ponad 300 osób, głównie uczniów szkoły...”

Lidia Cichocka „Echo Dnia” 23.10.2018

„Pierwsza edycja Kieleckiego Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego już za nami. Organizatorzy od razu wysoko ustawili poprzeczkę, układając program dzień po dniu przez cały tydzień. Gościenna scena teatru co wieczór wyglądała inaczej, oferując kolejną wersję opowieści o młodych. Bo to oni byli bohaterami tego festiwalu...”

Agnieszka Kozłowska-Piasta „Made in Świętokrzyskie” nr 14

PRESS ABOUT THE KIELCE INTERNATIONAL THEATRE FESTIVAL:

2017

„In November, the Żeromski Theatre in Kielce will invite us to the Kielce International Theatre Festival – a pilot project during which five performances will be shown. All these theatrical stories share a common theme – psychological or physical dysfunctions of their characters, traumas preventing them from functioning in the world [...]. – These are not easy topics, but the form of presentation can be surprising [...] – says festival director Marcin Zawada...”

Lidia Cichocka „Echo Dnia” 26th October, 2017

„The pilot edition of the Kielce International Theatre Festival has come to an end. Theatre's director Michał Kotański considers the event a success and has further plans. – I'm happy because the audience was great. [...] It is important to us because we are organizing a festival for the viewers, not for ourselves – sums up the director...”

Maciej Wadowski „Gazeta Wyborcza Kielce” 28 th November, 2017

„The star of the last evening of the Pilot festival was Agnieszka Przepiórska. She appeared in two monodramas „And it will be Christmas” and „Dad won't come back”. It was her who caught the attention of viewers. Both shows were prepared by the same team: directed by Piotr Ratajczak, written by Piotr Rowicki. They deserve applause. [...] It was an impressive ending of the festival which will continue next year. It is very good news, because the festival has become an opportunity to see interesting, socially involved performances”.

Lidia Cichocka „Echo Dnia” 28 th November, 2017

2018

„The 1st Kielce International Theatre Festival was inaugurated by the show „Ceský diplom” from the Opole Theatre. Korona Kielce footballers were present among the audience at the Żeromski Theatre. The club and the theatre plan to cooperate with each other...”

Maciej Wadowski „Gazeta Wyborcza Kielce” 17 th October, 2018

„The closer to the end, the more intense the emotions caused by the performances of the 1st Kielce International Theatre Festival. [...] Dorota Masłowska's show „Two Poor Romanians Speaking Polish” speaks about the contemporary world and the perception of others. Director Paweł Świątek did a great job of showing that despite the change of scenery, we remain the same [...]. The viewers of the spectacle „We/ they”, presented by the Hungarian theatre in the gym of the Provincial Culture House, were equally moved. The creators chose such a place so that the decorations match the performance's theme – the show tells the story of a terrorist attack in Beslan, which resulted in the deaths of over 300 people, mainly school students...”

Lidia Cichocka „Echo Dnia” 23rd October, 2018

„The 1st edition of the Kielce International Theatre Festival has come to an end. The organizers immediately set a high standard, arranging the program day after day throughout the week. The theatre scene looked different every evening, offering different versions of the story of the young. Because they were the heroes of this festival...”

Agnieszka Kozłowska-Piasta „Made in Świętokrzyskie” nr 14

MUZYKA W TEATRZE, TEATR W MUZYCE

Muzyka związana jest z teatrem od zawsze. Tak było już w starożytnych cywilizacjach, a biorąc pod uwagę rozmaite parateatralne rytuały, także w czasach pierwotnych. To oczywista oczywistość, niby wszyscy to wiemy, ale patrząc na to, jakie muzyka zajmuje miejsce we współczesnym teatrze i do jakiej roli zostaje czasami sprowadzana – trudno nie odnieść wrażenia, że niektórzy twórcy zdają się o tym zapominać.

Owszem, muzyka, wzorem muzyki filmowej, może być incydentalna, może być tylko tłem i jednym z elementów spektaklu, może być tylko znanym z radia przebojem. Jednocześnie jednak może nie tylko wpływać na nasze emocje i potęgować przekaz, ale pełnić formotwórczą rolę dla całego dzieła, także w teatrze dramatycznym. Celowo w naszych rozważaniach pominę więc wątek teatru muzycznego i gatunek, który narodził się we Florencji pod koniec XVI stulecia, czyli operę, powstałą w XIX wieku operetkę oraz musical, który od ponad stu lat stanowi chlubę amerykańskiej kultury.

Wracając do początków – w antycznej Grecji muzyka, a precyzyjniej śpiewy chóralne, były nierozdzielną częścią greckiego dramatu. To czasy odległe, a później? Każdy miłośnik teatru zna doskonale Moliera, ale nie każdy ma świadomość, że wystawiał swoje sztuki w tandemie, najpierw z nadwornym kompozytorem Króla Słońce – Jean-Baptiste Lullym (1662-1672), a następnie z Marc-Antoine Charpentierem. Słynny *Mieszczanin szlachcicem* to przecież komedio-balet, którego nieodłączną częścią jest muzyka Lully'ego i choreografia Pierre'a Beauchampa. W XIX wieku muzykę na potrzeby teatru pisze wielu kompozytorów, jak choćby Edvard Grieg,

**Owszem, muzyka, wzorem
muzyki filmowej, może być
incydentalna, może być tylko
tłem i jednym z elementów
spektaklu, może być tylko znanym
z radia przebojem.
Jednocześnie jednak
może nie tylko wpływać
na nasze emocje i potęgować
przekaz, ale pełnić formotwórczą
rolę dla całego dzieła,
także w teatrze dramatycznym.**

który skomponował muzykę do dramatu Henryka Ibsena czy jeden z największych prekursorów romantyzmu w muzyce, Felix Mendelssohn, który napisał muzykę do *Snu nocy letniej* Szekspira, wykorzystując w niej swój słynny *Marsz weselny*. To było jego drugie zamówienie od króla pruskiego, pierwszym była muzyka do *Antygony* Sofoklesa, wystawionej w 1841 roku w Nowym Pałacu w Poczdamie, drugim skomponowanie muzyki do komedii Szekspira (Poczdum, 1843 rok).

W XX wieku rola muzyki w teatrze z jednej strony wzrasta, z drugiej zaś marginalizuje się. Trudno wyobrazić sobie teatr Bertolda Brechta bez songów Kurta Weilla, trudno też nie wspomnieć o awangardzie przełomu lat 50. i 60., kiedy to muzykę na potrzeby teatru pisali m.in. Krzysztof Penderecki, a także Zygmunt Konieczny, Stanisław Radwan, o teatrze eksperymentalnym („Gardzienice”) czy instrumentalnym, przywołując tu choćby postać Bogusława Schaeffera.

Dziś o muzyce teatralnej i jej roli zaczynamy mówić w Polsce częściej, na szczęście. Z jednej strony muzyka wybija się na plan pierwszy wtedy, kiedy wiąże się z jakąś znaną postacią ze świata popkultury jak Édith Piaf, Sinéad O'Connor, Eva Cassidy, Kalina Jędrusik czy Nick Cave, z drugiej zaś, kiedy jej twórcą jest czołowy kompozytor muzyki współczesnej, np. formatu Pawła Mykietyna, twórcy muzyki do większości przedstawień Krzysztofa Warlikowskiego. Szczególnie właśnie to muzyka współczesna, a raczej „muzyka nowa” lubi teatr, następując po problemach krytykom muzycznym i teatralnym, którzy często nie wiedzą, jak dane dzieło zaklasyfikować – jako sztukę teatralną, dzieło muzyczne czy też performans. Takim przykładem jest działalność Chóru Kobiet Marty Górnickiej. Jak mówi jego twórczyni: „Słowa traktuję jak muzykę. Język przemieniam w głos, rozsadam go od środka”. Jedno jest pewne – nie można dziś obecności muzyki w spektaklu ignorować, bagatelizować i sprowadzać do określenia „oprawy dźwiękowej”. I takie właśnie są spektakle prezentowane w ramach drugiej edycji Kieleckiego Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego.

Pięć spojrzeń na muzykę

Bądź taka, nie bądź taka wg scenariusza i w reżyserii Joanny Santanowskiej jest spektaklem muzycznym, który wiele mówi również o samej muzyce. Sama tematyka jest już muzyczna – spektakl dotyka takich wątków jak nagrywanie płyty czy wolność artystyczna i jest tą rockową muzyką, pełną prawdy i buntu, przepełniony. Nie tyl-

**Sama tematyka jest już muzyczna –
spektakl dotyka takich wątków
jak nagrywanie płyty czy wolność
artystyczna i jest tą rockową
muzyką, pełną prawdy i buntu,
przepełniony.**

ko słyszymy wykonywane przez Karolinę Gibki na nowo zaaranżowane kultowe przeboje Kory i Maanam, ale w samej warstwie fabularnej opowieść wiąże się, obok traumatycznego dzieciństwa wokalistki, z historią zespołu, a raczej jej wycinkiem z 1984 roku, kiedy to grupa odmówiła występu uświetniającego zjazd młodzieży komunistycznej w Sali Kongresowej. Szkoda, że dopiero teraz, po śmierci Kory, teatr upomniał się o tak wielobarwną, niejednoznaczną i ikoniczną postać, która była przecież prawdziwym zwierzęciem scenicznym. Samo zaś wykorzystanie piosenek i wyświetlanych fragmentów video, gdzie rozgrywa się równoległa historia, przywołuje skojarzenia z filmami muzycznymi poświęconymi wielkim legendom rocka.

Inną polską ikonę popkultury wykorzystuje również spektakl *Być jak Beata* wg pomysłu Piotra Domalewskiego, w reżyserii Magdy Miklasz. Choć oba spektakle są poniekąd hołdem dla legend polskiej muzyki lat 80., różnic jednak jest więcej niż podobieństw. Po pierwsze *Być jak Beata* jest spektaklem wykorzystującym twórczość żyjącej artystki, po drugie nie opowiada historii Beaty Kozidrak ani Bajmu, wreszcie po trzecie, zupełnie inna jest jego konwencja – przedstawieniu bliżej do komedii i kabaretu. Sama wokalistka tak wypowiedziała się po premierze: „Dawno się tak dobrze nie bawiłam i nie śmiałam. Często oglądam komedie, ale w żadnej nie było tylu emocji, co w tym spektaklu. Nie zabrakło też uśmiechu i ironii, ale co najważniejsze, pojawiły się wątki bardzo mądre, które dotyczą nas wszystkich”. Z kolei forma, jaką zaproponowali twórcy, bliższa

**BYĆ JAK
BEATA**
Teatr Współczesny
ze Szczecina
fot. Monika Stolarczyk

jest w założeniu musicalom „składankom” (*jukebox musical*) takim jak *Mamma Mia!* (piosenki Abby), *We Will Rock You* (piosenki grupy Queen) *Jersey Boys* (piosenki Frankie Valli and Four Seasons), *Beautiful* (piosenki Carole King), *Rock of ages* (glam-rockowe przeboje lat 80.), które wykorzystując znane przeboje danego artysty, grupy, bądź gatunku muzycznego, opowiadają zupełnie nowe, autonomiczne historie. *Być jak Beata* jest więc trochę o fenomenie Beaty Kozidrak, trochę o jej fanach, a trochę o każdym z nas.

Grecka *Iliada* przywieziona ze Słowenii (reżyseria Jernej Lorenci) odwołuje się poniekąd do oryginału, a muzykę wykorzystuje na kilku poziomach. Same zresztą dwa wielkie poematy epickie przypisywane Homerowi (*Iliada* i *Odyseja*), związane były pierwotnie z muzyką. Wykonywane były bowiem w sposób recytacyjny przy akompaniamencie gitary, przy czym melodeklamacja była swobodnie dostosowywana do rytmiki i melodii tekstu słownego. Spektakl z Lublany oparty jest na rytmie. Z eposu przejęto heksametr, którego imitacje wprowadzane są nie tylko poprzez urytmizowaną mowę, ale jest on także wystukiwany na mikrofonach. Bywa też, że w rytm heksametru poruszają się i części ludzkiego ciała... Z kolei muzyka autorstwa Branko Rožmana z jednej strony archaizująca, stylizowana na muzykę starogrecką i wykorzystująca greckie instrumentarium (harfa), z drugiej zaś czerpie z tradycji muzyki bałkańskiej (żeńskie zaśpiewy i wykorzystanie gusle, czyli jednostrunowego instrumentu smyczkowego występującego na Bałkanach). Jest też i akcent współczesny, gdyż wszystko kończy wymowna piosenka.

Jak sama nazwa wskazuje, *Sinestesia* w wykonaniu hiszpańskiej grupy Iron Skulls Co, łączy różne zmysły. Spektakl, w którym muzyka na pewno nie jest tłem, należy trochę do teatru tańca, błędem jednak byłoby odbieranie go tylko przez pryzmat ruchu. Elektroniczna, chwilami drażniąca i agresywna muzyka z elementami hip-hopu jest ważną częścią tego świata, który odmalowuje hiszpańska formacja. Na pierwszym planie jest oczywiście rytm, który generuje to, w jaki sposób poruszają się aktorzy-tancerze. Prezentowana muzyka jest naturalnie zespolona z ruchem, scenografią i światłem i tylko w zespoleniu tych wszystkich zmysłów tworzy wiarygodną postapokaliptyczną wizję świata.

Ostatni ze spektakli, *Zapiski z wygnania* w reżyserii Magdy Umer, oparty na wspomnieniach Sabiny Baral, dwudziestoletniej emigrantki roku 1968, odwołuje się do tradycji piosenki aktorskiej i wytrawnych przedstawień literacko-kabaretowych. Krystyna Janda z towarzyszeniem kameralnego zespołu pod kierunkiem Janusza Bogackiego, wykonuje fragmenty tradycyjnych pieśni żydowskich, utwory z tekstami Agnieszki Osieckiej, Wojciecha Młynarskiego, a także wierszy Sabiny Baral i Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. Piosenkii umuzyyczniona poezja z jednej strony dopełniającą całą historię, z drugiej zaś mówi dużo więcej, stanowiąc niezwykle osobistą i intymną wypowiedź artystyczną. Sam zaś śpiew Jandy potęguje rozpacz, ból, poczucie bezsilności i samotność.

Mateusz Borkowski
muzykolog, pedagog, dziennikarz muzyczny

INFORMACJE PRAKTYCZNE / INFO

BILETY / TICKETS

Bilet normalny I miejsca/II miejsca / **Regular** I/II 50/30 PLN

Bilet ulgowy I miejsca/II miejsca / **Reduced** I/II 25/20 PLN

Wejściówka / **Standing ticket** 15 PLN

BONUSY CENOWE / DISCOUNTS

- przy zakupie biletów na 4–5 spektakli – bilet tańszy o 60% / 60% discount for buying tickets for 4–5 spectacles
- przy zakupie biletów na 2–3 spektakle – bilet tańszy o 40% / 40% discount for buying tickets for 2–3 spectacles

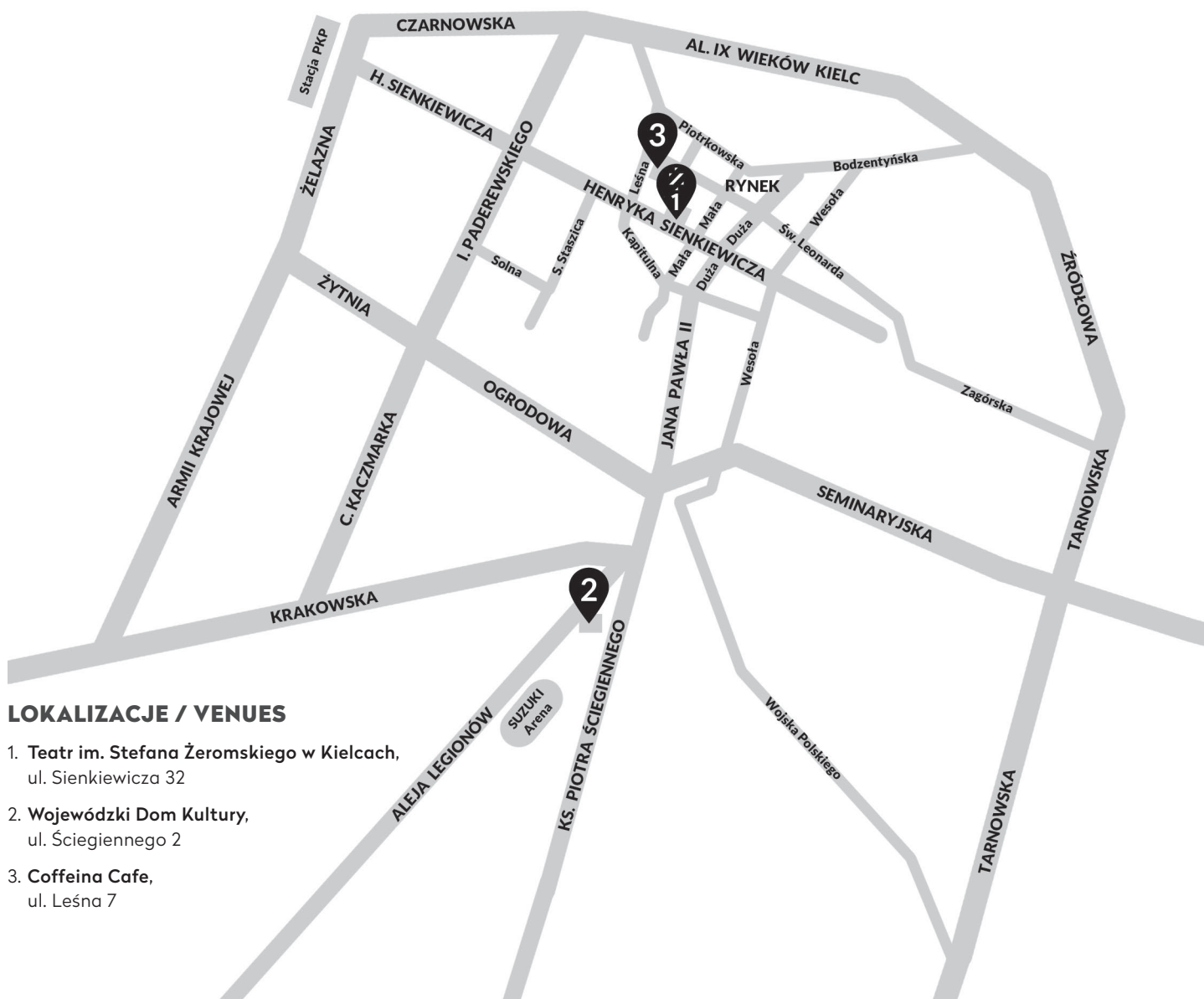
Obowiązuje bilet dla seniora oraz zniżki dla posiadaczy karnetu teatralnego na sezon 2019/2020 i Karty Dużej Rodziny. / A senior ticket and discount for the theatre pass holders for the 2019/2020 season and Big Family Card apply.

Bilety na wszystkie spektakle dostępne są w kasie teatru oraz online. / **Tickets available in the theatre ticket office and online.**

REZERWACJE / RESERVATION

+48 41 344 75 00

kasa@teatrzeromskiego.pl

LOKALIZACJE / VENUES

1. **Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach**,
ul. Sienkiewicza 32
2. **Wojewódzki Dom Kultury**,
ul. Ściegiennego 2
3. **Coffeina Cafe**,
ul. Leśna 7

KLUB FESTIWALOWY / FESTIVAL CLUB

Coffeina Cafe

ul. Leśna 7 / 7 Lesna Street

czynny / open: 10.00 AM – 2.00 AM

Na widzów i gości festiwalowych czekają zniżki /
Discounts for festival viewers and guests

* po okazaniu biletu teatralnego: lampka wina za 1 zł lub możliwość zakupu jednej z pozycji z menu specjalnego inspirowanego znanymi postaciami ze świata kultury / show your festival ticket – glass of wine 1 PLN or opportunity to purchase one of the items from the special menu inspired by the famous artists;

* za każde wydane przy barze 10 zł klient otrzyma jedną pieczętkę; 5 pieczątek – to zniżka 50% na bilet na spektakl prezentowany w ramach festiwalu / each 10 PLN spend on the bar – one stamp; five stamps – 50% discount for festival ticket.

Promocja obowiązuje od 7 października do 28 października 2019. / Discounts from 7th up to 28th November.

WIĘCEJ INFORMACJI / MORE INFORMATION

www.teatrzeromskiego.pl/2festiwal

FESTIWALOWI TOWARZYSZĄ BEZPŁATNE WARSZTATY:

TANECZNE

dla osób od 13. roku życia, prowadzone przez hiszpańską grupę Iron Skulls Co, która w swoich przedstawieniach łączy współczesne formy taneczne z elementami akrobatyki.

KIEDY? → 22 października

O KTÓREJ? → 16.00

GDZIE → Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach

ZAPISY POD NUMEREM → 41 344 75 00

TEATRALNE

dla uczniów kieleckich szkół:

I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego,

II Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Śniadeckiego,

III Liceum Ogólnokształcącego im. Cypriana Kamila Norwida,

IV Liceum Ogólnokształcącego,

VI Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego.

SEZON 2019/2020

w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach

HAŃBA

inspirowana powieścią Johna Maxwella Coetzeeego
scen. Dorota Semenowicz, Maciej Podstawny
reż. Maciej Podstawny

PREMIERA wrzesień 2019

Koprodukcja: **MALTA FESTIVAL POZNAN**
21-30.06/2019

OPOWIEŚCI Z NARNII. LEW, CZAROWNICA I STARA SZAFKA

oparte na oryginalnym utworze C.S. Lewisa
adapt. Radosław Paczocha | reż. Gabriel Gietzky

PREMIERA październik 2019

WIŚNIOWY SAD

Antoni Czechow | reż. Krzysztof Rekowski

PREMIERA grudzień 2019

OCALISZ ŻYCIE, MOŻE SVOJE WŁASNE

na podstawie opowiadań Flannery O'Connor

adapt. Martyna Wawrzyniak | reż. Remigiusz Brzyk

PRAPREMIERA luty 2020

WIOSENNA BUJNOŚĆ TRAW

William Inge | adapt. i reż. Michał Siegoczyński

PRAPREMIERA kwiecień 2020

QUESTI FANTASMI!

Eduardo de Filippo | reż. Dan Jemmett

PRAPREMIERA POLSKA czerwiec 2020

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Dofinansowano ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

KLUB FESTIWALOWY

Coffena Cafe

PATRONI MEDIALNI FESTIWALU

e-teatr.pl

made in
ŚWIĘTOKRZYSKIE

SPONSORZY I PARTNERZY TEATRU

PATRONI MEDIALNI TEATRU

Selekcja spektakli: Marcin Zawada
Redaktor odpowiedzialny: Luiza Buras-Sokół
Współpraca: Paulina Drozdowska, Katarzyna Komnata, Bartosz Jończyk

Opracowanie graficzne: Karolina Urbańska
Druk: O.P. APLA

Teatr im. Stefana Żeromskiego
25-507 Kielce, ul. Sienkiewicza 32
centrala tel. 41 344 60 48,
kasa i Impresariat 41 344 75 00
www.teatrzeromskiego.pl